НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____А. Ґудманян
«___» _____ 2020 р.

.

.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
«Теорія і практика перекладу другої іноземної мови»

(за кредитно-модульною системою)

Галузь знань: 29 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 292 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітньо-професійна програма: «Міжнародна інформація»

Курс – 4 Семестр – 7,8

Практичні заняття – 84 Диференційований залік – 7, 8 семестри
Самостійна робота – 66
Усього
(годин/кредитів ECTS) – 150/5.0

Індекс РБ-17-291/17-2.1.12.2

СМЯ НАУ РП 15.01.03-01-2020

Робочу програму дисципліни «Теорія і практика перекладу другої іноземної мови» розроблено на основі робочого навчального плану № РБ-17-055/17 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійними програмами «Міжнародна інформація» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
старший викладач кафедри іноземних мов _____Д. Ржевська

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри іноземних мов, протокол № __ від «_____» _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____Н. Гончаренко-Закревська

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні випускової кафедри спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» ОПП « Міжнародна інформація» – кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій, протокол №_____ від «_____»_____2020 р.

Завідувач кафедри _____ Н. Ржевська

Робоча навчальна програма обговорена та схвалена на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол
№_____ від «_____»_____2020 р.

Голова НМРР _____ К. Сидоренко

УЗГОДЖЕНО
Декан ФМВ

_____Ю. Волошин
«___» _____ 2020 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

стор.

Вступ

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати……..... 4

1.2. Програма навчальної дисципліни …….. 5

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Структура навчальної дисципліни.……..... 7

2.2. Практичні заняття, їхня тематика та обсяг ……..…..... 8

2.3. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг …….. 10

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни

3.1. Методи навчання ……. 10

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна) …….. 10

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті …….. 11

4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів …… 11

ВСТУП

Робоча програма дисципліни розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженням № 106 від « 13 » 07 2017 р. та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце навчальної дисципліни визначене навчальним планом № НБ-17-291/17 та робочим навчальним планом № РБ-17-291/17 як складова циклу професійної підготовки. Дана навчальна дисципліна є лінгвокультурологічним компонентом професійної підготовки, основою постійного розвитку сукупності перекладацьких знань, навичок та умінь, що забезпечують успішне виконання посередницької мовленнєвої діяльності в письмовій формі двомовного спілкування в академічному середовищі підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Міжнародна інформація», а також під час подальшої професійної діяльності випускників.

Мета викладання дисципліни «Теорія і практика перекладу другої іноземної мови» є комплексною. Вона передбачає формування у студентів всебічного розвитку лінгвістичного, соціолінгвістичного і прагматичного компонентів перекладацьких комунікативних компетентностей, які об’єктивуються високим рівнем виконання різноспрямованих за цільовою мовою (державна/рідна та іноземна) форм і видів перекладу, розгалужених за сферами і ситуаціями письмової мовленнєвої діяльності фахівця як комуніканта-посередника.

Завдання вивчення дисципліни – організоване у відповідності із сучасними міждисциплінарними даними навчання різних видів письмового перекладу професійних текстів другою іноземною й українською мовами, що здійснюється на основі передачі знань загальнонаукової та термінологічної лексики, подальшого розвитку лексико-граматичних автоматизмів та за умови формування уміння визначати прагматично доцільні перекладацькі стратегії і виконувати відповідні трансформаційно-адаптивні дії. Завданням вивчення дисципліни також є формування здатності студентів до самостійного аналізу основних труднощів перекладу, пов’язаних із розбіжностями систем мов перекладу та навичок стилістичного редагування цільового тексту, а також вміння укладати документи професійного характеру.

В результаті вивчення даної дисципліни студенти набувають загальні та комунікативні (лінгвістичні, соціолінгвістичні, прагматичні) перекладацькі

компетентності, передбачені Загальноєвропейським рекомендаціями з мовної освіти.

Міждисциплінарні зв’язки. Навчальна дисципліна «Теорія і практика перекладу другої іноземної мови» передбачає наявність компетентностей, передбачених робочими програмами таких дисциплін як «Друга іноземна мова», «Друга іноземна мова спеціальності», «Українська мова», а за тематикою та змістом текстових матеріалів базується на знаннях нелінгвістичних дисциплін циклу професійної підготовки і є лінгвістичною базою для роботи з джерелами другою іноземною мовою освітньої та професійно значущої інформації.

1.2. Програма навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

Модуль 1. «Письмовий переклад з другої іноземної мови інформаційно-аналітичних текстів».

Тема 1. Синтаксичні і морфологічні труднощі письмового перекладу з другої іноземної мови галузевих текстів.

Переклад головних та другорядних членів речення. Порівняльні та псевдо порівняльні конструкції. Одночленні номінативні та інфінітивні речення. Конструкції з запереченням. Переклад префіксальних і суфіксальних термінів. Тренувальні вправи.

Тема 2. Способи письмового перекладу лексичних одиниць другої іноземної мови; лексико-граматичні трансформації.

Транскодування. Калькування. Контекстуальна заміна. Смисловий розвиток. Антонімічний переклад. Описовий переклад. Конкретизація значення слова. Генералізація значення слова. Додавання слова. Вилучення слова. Заміна слова однієї частини мови словом іншої частини мови. Перестановка слова. Тренувальні вправи.

Тема 3. Види письмового перекладу галузевих текстів.

Структурно-семантичні і прагматичні характеристики тексту спрощеного перекладу галузевого тексту. Спрощений письмовий переклад галузевого тексту. Структурно-семантичні і прагматичні характеристики тексту перекладу-переказу галузевого тексту. Письмовий переклад-переказ галузевого тексту. Жанроутворюючі ознаки і прагматичні характеристики тексту анотованого перекладу галузевого тексту. Анотований переклад галузевого тексту. Жанроутворюючі ознаки і прагматичні характеристики реферативного перекладу галузевого тексту. Реферативний переклад галузевого тексту.

Модуль № 2 «Письмовий переклад з української мови інформаційно-аналітичних текстів».

Тема 1. Стилістичні особливості формування речення другої іноземної мови при перекладі з української мови.

Передача метафори та метонімії під час перекладу українською мовою. Переклад фразеологізмів, діалектної лексики, прислів’їв. Вживання іншомовних слів у перекладі. Застосування інверсії частини присудка при перекладі. Тренувальні вправи.

Тема 2. Способи письмового перекладу лексичних одиниць української мови; лексико-граматичні трансформації.

Транскодування. Калькування. Контекстуальна заміна. Смисловий розвиток. Антонімічний переклад. Описовий переклад. Компресія при перекладі: заміна, вилучення. Декомпресія при перекладі: додавання, заміна, конкретизація, членування речення, додавання частини присудка. Тренувальні вправи.

Тема 3. Синтаксичні і морфологічні труднощі письмового перекладу з української мови галузевих текстів.

Переклад речень з великою групою підмета. Переклад присудка, вираженого зворотним дієсловом на -ся. Вербалізація структури речення при перекладі. Переклад безособових та неозначено-особових речень. Об’єднання двох українських речень в одне речення другою іноземною мовою. Переклад складних прикметників з інтерфіксами -о-, -е-, -є-. Переклад конструкцій «Не стільки…, скільки…», «Підмет + не можу(не міг) не…», «Не можна не…». Тренувальні вправи.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)		
		Усього	ПЗ	СРС
1	2	3	4	5
7 семестр				
Модуль № 1 «Письмовий переклад з другої іноземної мови інформаційно-аналітичних текстів»				
1.1	Синтаксичні і морфологічні труднощі письмового перекладу з другої іноземної мови галузевих текстів.	21	14	7
1.2	Способи письмового перекладу лексичних одиниць другої іноземної мови; лексико-граматичні трансформації.	38	22	16
1.3	Види письмового перекладу інформаційно-аналітичних текстів.	28	14	14
1.4	Модульна контрольна робота № 1	3	1	2
Усього за модулем №1		**90**	**51**	**39**
Усього за 7 семестр		**90**	**51**	**39**
8 семестр				
Модуль № 2 «Письмовий переклад з української мови інформаційно-аналітичних текстів»				
2.1	Стилістичні особливості формування речення другою іноземною мовою при перекладі з української мови.	11	6	5
2.2	Способи письмового перекладу лексичних одиниць української мови; лексико-граматичні трансформації.	28	16	12
2.3	Синтаксичні і морфологічні труднощі письмового перекладу з української мови галузевих текстів.	18	10	8
2.4	Модульна контрольна робота № 2	3	1	2
Усього за модулем №2		**60**	**33**	**27**
Усього за 8 семестр		**33**	**33**	**27**
Усього за навчальною дисципліною		**150**	**84**	**66**

2.2. Практичні заняття, їхня тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практичні	СРС
1	2	3	4
7 семестр			
Модуль № 1 «Письмовий переклад з другої іноземної мови інформаційно-аналітичних текстів»			
1.1.	Переклад головних та другорядних членів речення. Непаралельні однорідні члени речення.	2	1
1.2.	Виконання мовних тренувальних вправ (МТВ) (фразовий рівень).	2	1
1.3.	Порядок членів речення та речень. Конструкції логічної емфази. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
1.4.	Порівняльні та псевдопорівняльні конструкції.	2	1
1.5.	Одночленні номінативні та інфінітивні речення. Конструкції з запереченням. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
1.6.	Переклад префіксальних і суфіксальних термінів. Переклад багаточленних атрибутивних словосполучень.	2	1
1.7.	Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
1.8	Транскодування. Калькування. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
1.9.	Контекстуальна заміна. Смисловий розвиток.	2	1
1.10.	Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
1.11.	Антонімічний переклад.	2	1
1.12.	Описовий переклад. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
1.13.	Конкретизація значення слова.	2	1
1.14.	Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
1.15.	Генералізація значення слова.	2	1
1.16.	Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
1.19.	Додавання слова. Заміна слова однієї частини мови словом іншої частини мови. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
1.20.	Вилучення слова. Перестановка слова. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
1.21.	Структурно-семантичні і прагматичні характеристики тексту спрощеного письмового перекладу галузевого тексту. Виконання КВ (дискурсивний рівень).	2	1
1.22.	Структурно-семантичні і прагматичні характеристики тексту перекладу-переказу інформаційно-аналітичного тексту (ІАТ).	2	2
1.23.	Письмовий переклад-переказ текстів ІАТ.	2	2

1	2	3	4
1.24.	Анотований переклад текстів ІАТ.	2	2
1.25	Реферативний переклад текстів ІАТ.	2	2
1.26	Модульна контрольна робота №1	1	2
Усього за модулем №1		**51**	**39**
Усього за 7 семестр		**51**	**39**
8 семестр			
Модуль № 2 «Письмовий переклад з української мови інформаційно-аналітичних текстів»			
2.1.	Передача метафори та метонімії під час перекладу українською мовою. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
2.2.	Переклад фразеологізмів, діалектної лексики, прислів’їв. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
2.3.	Застосування інверсії частини присудка при перекладі. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
2.4.	Транскодування. Калькування. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
2.5.	Контекстуальна заміна. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	1
2.6.	Смисловий розвиток. Антонімічний та описовий переклад.	2	1
2.7.	Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
2.8.	Компресія при перекладі: заміна, вилучення частин мови, членів речення.	2	2
2.9.	Виконання МТВ (текстовий рівень).	2	2
2.10.	Декомпресія при перекладі: додавання, заміна, конкретизація, членування речення.	2	2
2.11.	Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
2.12.	Особливості вживання форм числа іменників в другій іноземній мові. Переклад складних прикметників з інтерфіксами *-о-, -е-, -є-*. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
2.13.	Переклад речень з великою групою підмета. Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
2.14.	Переклад присудка, вираженого зворотним дієсловом на *-ся.* Виконання МТВ (фразовий рівень).	2	2
2.15.	Переклад безособових та неозначено-особових речень.	2	1
2.16.	Підготовка до МКР № 2.	2	2
2.17.	Модульна контрольна робота № 2	1	2
Усього за модулем №2		**33**	**27**
Усього за 8 семестр		**33**	**27**
Усього за навчальною дисципліною		**84**	**66**

2.3. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
7 семестр		
1.	Підготовка до практичних занять	37
2.	Підготовка до модульної контрольної роботи	2
Усього за 7 семестр		**39**
8 семестр		
1.	Підготовка до практичних занять	25
2.	Підготовка до модульної контрольної роботи	2
Усього за 8 семестр		**27**
Усього за навчальною дисципліною		**66**

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни «Теорія і практика перекладу другої іноземної мови» застосовуються такі методи навчання:

- репродуктивні методи (ділові / рольові імітаційні ігри);
- пошукові методи (самостійна робота студентів, робота з інформаційно-довідковою літературою);
- перцептивні методи (відеоуроки, кінофільми, записи виступів лідерів другою іноземною мовою, тощо);
- логічні методи (мовленнєві вправи, проблемні перекладацькі завдання, «кейс-стаді» або аналіз конкретної ситуації в роботі перекладача).

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)

Базова література

3.2.1. ПокровськаІ.Л. Практикум “Турецька мова: технічний переклад”– К.: Вид-во “Бібліотека українця”, 2005. – 38 с.

3.2.2. Покровська І.Л. Навчальний посібник “Турецька мова: художній переклад” – К.: Вид-во “Кукуй”, – 2007. – 64 с.

3.2.3. Сорокін С.В. Практичний курс перекладу з турецької мови. Частина перша. Переклад газетно-інформаційних текстів. – К., 2010.

3.2.4. Hengirmen M. Türkçe Dilbilgisi. Turkish Grammar For Foreign Students. – Ankara, 1999.

Допоміжна література

3.2.5. Дерменджі, Омер. Практикум перекладу: українською та турецькою мовами; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут філології. — [Сімф.]: Оджакъ, 2007. — 164 с.
3.2.6. *Корунець І. В.* Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. – Вінниця. Нова Книга, 2003. – 448 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Online-Sözlük URL: https://www.seslisozluk.net/
3.3.2. Online- Turkish dictionary URL: http://www.turkishdictionary.net/
3.3.3. Turkish Vocabulary URL: http://www.languageguide.org/turkish/vocabulary/.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ І ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи та набутих знань та умінь здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

7 семестр		
Модуль №1		Max кількість балів
Вид навчальної роботи	Max кількість балів	
Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу	24 (сумарна)	
Виконання перекладацьких тренувальних вправ та комунікативних завдань	44 (сумарна)	
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 41 бала		
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
Усього за модулем №1	**88**	
Семестровий диференційований залік	**12**	
Усього за 7 семестр		**100**

Таблиця 4.1. *(продовження)*

8 семестр	
Модуль №2	Max

Вид навчальної роботи	Max кількість балів	кількість балів
Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу	24 (сумарна)	
Виконання перекладацьких тренувальних вправ та комунікативних завдань	44 (сумарна)	
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 41 бала		
Виконання модульної контрольної роботи №2	20	
Усього за модулем №2	**88**	
Семестровий диференційований залік	**12**	
Усього за 8 семестр		**100**

4.2. Виконаний вид навчальної роботи зараховується студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою (табл. 4.2.).

Таблиця 4.2.

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах (при одному модулі)			Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу	Виконання практичних вправ та завдань	Виконання модульної контрольної роботи	
22-24	39 – 44	18 – 20	Відмінно
18 –21	33 – 38	14 – 17	Добре
15 – 17	27 – 32	12 – 13	Задовільно
менше 15	менше 27	менше 12	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, що заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, що виражається в балах і за національною шкалою відповідно до табл. 4.3.

Таблиця 4.3.

Відповідність підсумкової модульної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Модуль №1, №2	За національною шкалою
79 – 88	Відмінно
66 – 78	Добре
53 – 65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка у балах за семестр становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, що перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4.).

Таблиця 4.4.

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79 – 88	Відмінно
66 – 78	Добре
53 – 65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5.

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
–	Незадовільно

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6.

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	**Відмінно**	**A**	**Відмінно** (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	**Добре**	**B**	**Дуже добре** (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		**C**	**Добре** (у загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	**Задовільно**	**D**	**Задовільно** (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		**E**	**Достатньо** (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	**Незадовільно**	**FX**	**Незадовільно** (з можливістю повторного складання)
1 – 34		**F**	**Незадовільно** (з обов’язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: ***92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E*** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах (з цієї дисципліни – за сьомий та восьмий семестри) з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім’я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом-лення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім’я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульова-ного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				